

Urbanek, Bożena

Zjazd historyków medycyny i farmacji we Wrocławiu

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 39/3 - 4, 197-198

1994

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

mnień i dokumentów z lat 40.; A. Pihan-Kijasowa: *Realia zesłańcze w świetle języka Tomasza Zana*; J. Odrowąż-Pieniążek: *Kazachowie romantyczni. Pierwszy obraz społeczeństwa kazachskiego w twórczości Gustawa Zielińskiego i Adolfa Januszkiewicza*; H. Jankowski: *Tło socjolingwistyczne kazachskiej ustawy o języku*; A. Kijas: *Alma-Ata i okolice w relacji Leopolda Sielawy*; J. Ankudowicz: *Czytanie pamiętników i wspomnienia polskich zesłańców*; Z. Wójcik: *Polscy przyrodnicy w Kazachstanie*.

ZJAZD HISTORYKÓW MEDYCZYNY I FARMACJI WE WROCŁAWIU

XVII Krajowy Zjazd Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, organizacji liczącej 381 członków, odbył się we Wrocławiu, w dniach 9–11 września br. Uczestniczyła w nim blisko połowa członków, a także goście ze Lwowa. Obok gospodarzy – oddziału wrocławskiego – najliczniej przybyli przedstawiciele środowisk Szczecina, Warszawy, Krakowa i Poznania. Program składał się z części sprawozdawczo-wyborczej i naukowej, poświęconej setnej rocznicy powstania Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Lwowskiego i siedemdziesięcioleciu pisma „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”, co było okazją do zaprezentowania dorobku członków towarzystwa, w tym z ośrodków akademickich z całego kraju, z różnych specjalności w dziedzinie badań historyczno-medycznych i farmaceutycznych. Ogółem wygłoszono przeszło 80 referatów oraz informacji o stanie badań.

Obrazy toczyły się w pięciu sekcjach tematycznych. W sekcji I – **Historii medycyny, aptekarstwa i farmacji**, np. interesujące referaty przedstawili m.in. nestor Towarzystwa dr Symcha Wąjs *O zębach i ich chorobach (na podstawie pracy doktorskiej z 1578 r.)* i ks. prof. dr Kazimierz Dola *Wkład żeńskich zgromadzeń zakonnych w rozwój ambulatoryjnej opieki nad chorym na Śląsku w II poł XIX w.* W sekcji II – skupiono tematykę poświęconą stuleciu Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Lwowskiego i wygłoszono najwięcej, bo 21 referatów. Zaprezentowali swoje badania np. dr Maria Schmidt-Pospuła z Krakowa nt. *Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego organizatorami Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Lwowskiego w pierwszych latach jego działalności*; zespół mgr Tarasa Tereszczuk, dr Leszek Ekiert, prof. dr Tymofij Kaleniuk z Lwowa *Zarys historii katedr farmaceutycznych Uniwersytetu Lwowskiego*. w sekcji III – dyskutowano nad **medycyną i farmacją polską w XVIII i XIX wieku**, w tym m.in. nad kształtowaniem się myśli położniczej, teoriami choroby, koncepcjami ówczesnych terapii, opieką psychiatryczną, czy studiami lekarskimi Polaków. W sekcji IV – zajmowano się **metodologią historii medycyny i farmacji**, w tym stanem i potrzebami badań nad dziejami medycyny polskiej, rodzimymi podręcznikami historii medycyny, periodyzacją dziejów, koncepcjami nauczania tego przedmiotu. W sekcji V (*varia*) – przeważała tematyka związana z okresem II wojny światowej.

Przewodniczącym Towarzystwa został ponownie wybrany, na dalsze 3 lata, prof. dr hab. Andrzej Śródka a stanowisko redaktora naczelnego „Archiwum Historii Medycyny i Farmacji” powierzono prof. dr hab. Tadeuszowi Brzezińskiemu.

Podczas trwania zjazdu zorganizowano kilka imprez towarzyszących, wśród nich wystawy akwarel prof. dr med. Henryka Becka i prof. dr hab. med. Zbigniewa

Hirnle, exlibrisu lekarskiego, obejrzano zabytki Wrocławia i Trzebnicy. Również dzięki staraniom Komitetu Organizacyjnego przygotowano bogate materiały zjazdowe, w tym spis i streszczenia zgłoszonych referatów.

Bożena Urbanek
(Warszawa)

KONFERENCJA NAUKOWA PT. *OBRAZ CZŁOWIEKA I LUDZKIEGO CIAŁA*
SPOŁECZNO-KULTUROWY KONTEKST MEDYCZYNY WROCŁAW 16–17 MAJA 1994

W gmachu Muzeum Historycznego, Oddział Arsenał we Wrocławiu, odbyła się w dniach 16 i 17 maja 1994 r. konferencja naukowa, pt. *Obraz człowieka i ludzkiego ciała – społeczno-kulturowy kontekst medycyny*. Organizatorem Konferencji była Pracownia Historii Nauk Medycznych Instytutu Historii Nauki PAN. Konferencja odbyła się przy wsparciu Fundacji *Humanitas et Scientia*.

W pierwszym dniu obradom przewodniczyli dr Bożena Płonka-Syroka z Instytutu Historii Nauki PAN oraz dr hab. Bogdan Rok z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego. W programie znalazło się dziewięć referatów.

Referat wprowadzający wygłosiła dr Barbara Uramowska-Żyto. Przedstawiła *Nurt społeczno-historyczny w socjologii wiedzy medycznej*. Autorka przedstawiła tezy swej ostatniej książki z tego zakresu.

Dr Andrzej Zybortowicz z Katedry Socjologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu przedstawił referat pt. *Relacje między naukami przyrodniczymi a społecznymi raz jeszcze – opcja konstruktywistyczna*. Postawił w nim jako problem badawczy zagadnienie obiektywizmu nauk przyrodniczych. Ukazał koncepcję wiedzy jako zjawiska definiowanego, konstruowanego społecznie.

Dr Włodzimierz Piątkowski z Międzywydziałowego Zakładu Etyki Akademii Medycznej w Lublinie wygłosił referat pt. *Choroba w doświadczeniu potocznym*. Autor przedstawił dwie popularne koncepcje postrzegania choroby w obrębie tzw. medycyny niekonwencjonalnej, Cliva Harrisa i Anatolija Kaszpirowskiego. Na podstawie własnych badań omówił recepcję tych koncepcji w Polsce.

Dr Danuta Penkala-Gawęcka z Instytutu Etnologii Collegium Historicum Uniwersytetu Poznańskiego przedstawiła referat pt. *Antropologiczne spojrzenie na chorobę jako zjawisko kulturowe*. Autorka ujęła problem choroby z perspektywy antropologii medycznej – subdyscypliny antropologii kulturowej.

Dr Bożena Płonka-Syroka z Instytutu Historii Nauki PAN w Warszawie w referacie pt. *Medycyna w kontekście społeczno-kulturowym – przegląd koncepcji i propozycje badawcze*, przedstawiła pozytywistyczną i antypozytywistyczną koncepcję nauki. Ukazała związane z każdą z tych koncepcji pola problemowe i ważniejsze kierunki badań.

Mgr Andrzej Pankalla z Katedry Historii Psychologii Uniwersytetu Poznańskiego przedstawił referat pt. *Analiza porównawcza postaw wobec osób upośledzonych do i po przełomie XIX i XX wieku. Kryterium – pojęcie tajemnicy*. Autor dokonał po-